

Iritziak

Mendien gaineko elur-jauzi espekulatiboa

DAVID BOU
LA DIRECTA-KO
KAZETARIA

Uste dut euskaldunek eta katalanek ezaugarri bereizgarri batzuk ditugula, eta horietako bat gure mendiekiko maitasuna da. Gurean, negua iristearekin batera, eski-turismoa berriz ere aktibatzen duen elur-mantu batek estaliko ditu Pirinioak. Gaur egun, Herrialde Katalanetan eski alpinoko hogeita bat estazio daude zabalik: Katalunian hamar daude, hiru Andorran eta zortzi Ipar Katalunian. Azken urteetan, elur faltagatik edo porrot ekonomikoagatik zazpi estazio itxi egin behar izan dira. Itxiera horiek iragarritako tragedia baten premisa da.

Instalazioek urte osoan orbain bat marrazten dute okupatzen dituzten haranetan, paisaian eragin izugarria dute, guztira 326 igogailu daude: 164 km zabal eta 226 km luzera dituen eremu geografiko batean kokatuta. Elur artifizialeko 5.290 kanoi izaki.

Azken hilabeteotan, Generalitateak iragarri duenez, Bartzelona-Pirinioak hautagaitza aurkezteko asmoa du 2026ko Neguko Joko Olinpikoen antolakuntza bere gain hartzeko. Lanpostuak sortzea eta jarduera ekonomikoa bultzatzea agindu du. Argudio horiekin, Generalitateak Kataluniako Pirinioetako sei estazioen jabe den egungo jabe edo akziodun nagusia izatea justifikatu du.

Lehenagoko jabeek ez zuten milioika eurotako zorren ardura beren gain har-

Enpresa handiek lurraldea ekonomikoki hazteko eta ustiatzeko duten nahikeria ez da txikitzen, hainbat alderdik (PdeCATk eta ERCK, besteak beste) abentura olinpikoa bultzatzen eta defendatzen du

tu. Ordainketak eta legezko zerga-kargak onartu gabe alde egin zuten. Hala ere, Generalitateak hainbat enpresaburu erreskatatu zituen, Convergència i Unió (CiU) bezalako alderdi politikoen oniritziar. Estazio horiek 68 milioi euroko defizita sortu dute azken hamar kadan, zergadunen artean egindako milioiko galerak kontuan hartu gabe: hamar milioi euro 2017an, eta azken ekitaldian beste hamar milioi gehiago.

Berriz ere, eredu garatzaile baten aurrean gaude, kasu honetan hiltzera kondenatuta dagoena. Hala baieztatzen du hainbat erakundek, baita Generalitateak berak agindutako txosten zientifiko guztiek ere. Azken 50 urteetan Pirinioetako tenperaturak gora egin du, planetan baino %30 gehiago, eta elur-kota 1.900

metroraino igo da, estazio gehienek bategi bestekoaren gainetik. Klima Aldaketari buruzko Kataluniako Hirugarren Txostenaren kalkuluen arabera, joera horrek are eta gehiago eragingo du eta mendikateak bere elur-bolumenaren erdia galduko du datozen hogeita hamar urteetan. Halaber, tenperaturaren igoerak ez ditu ziurtatuko elur artifiziala sortzeko gutxieneko baldintzak, hau da, eski-estazioetako instalazioek errentagarriak izateko behar duten beharrezko denbora tartea.

Audituen gomendioak ezagutu arren – hondamendia begi-bistakoa da –, enpresa handiek lurraldea ekonomikoki hazteko eta ustiatzeko duten nahikeria ez da gutxitzen, hainbat alderdik (PdeCATk eta ERCK, besteak beste) abentura olinpikoa bultzatzen eta defendatzen du, eta hautagaitza are lehiakorragoa egiten duten proiektuak gauzatzen ari dira. Hala ere, asmo horren aurkako erantzuna berehalakoa izan da: lurraldearen defentsarako hainbat plataformak bat egin du SOS Pirineus talde koordinatzailearekin. Garapen eredu horren aurka direnak bat datoz, baita lurraldean eragin handia duten proiektuak gauzatzeko gardentasun eta eztabaida sozial eza salatzen dutenak ere. Lelo zahar bat gailendu da berriro ere: maite duenak ez du suntsitzen. ●